

[Elsø-Merete Ross.]

og i tidens løb forbedre sit niveau? Det fremhæves, at regionale udviklingsbanker vil få betydelig indflydelse på den prioritetsorden, i hvilken de større investeringer i regionerne bliver foretaget, og derved får mulighed for at fremme koordinationen af den økonomiske udvikling inden for regionerne.

Jeg forstår fuldt ud, at det er vigtigt, at de beskedne kapitalressourcer kanaliseres rigtigt. Nu ved jeg ikke, hvem der træffer bestemmelserne i sådanne banker; men kan man ikke tænke sig, at der kan opstå kraftige divergenser mellem, hvad de pågældende landes regeringer betragter som de vigtigste investeringsopgaver, og hvad bankens bestyrelse mener? For den asiatiske banks vedkommende skal 60 pct. af grundkapitalen skaffes af landene selv. Hvis et lignende forhold ikke eksisterer i de regionale banker, skulle man tro, at långiverlandene kunne få for stor indflydelse. Så vidt jeg har forstået, bl. a. gennem Gunnar Myrdals bøger, vil de fleste investeringer, som planlægges, ikke være rentable ud fra et markedsøkonomisk synspunkt. Det gælder ikke alene de store investeringer, hvor hovedformålet er at skabe de ydre økonomiske muligheder for erhverv, der endnu ikke eksisterer, men som planlægges for en fjern fremtid; men det gælder også investeringer i de fleste industrier, at de ikke vil kunne producere til konkurrencedygtige priser. Kun ved gennemførelse af beskyttelse mod udenlandsk konkurrence kan landets egne industrier få deres chance. Da den slags investeringer altså er en lang og møjsommelig proces, har jeg fundet anledning til at spørge, om vi ville være villige til at støtte denne langsomme proces gennem lån.

Som tredje punkt foreslås at give mulighed for, at Danmark i ekstraordinære knaphedssituationer yder statslån til indkøb af fødevarer, for at det pågældende land kan fastholde sit udviklingsprogram. Gennem de sidste ord har man forsøgt at danne en svag forbindelse med lovens egentlige formål, teknisk samarbejde. Den egentlige grund til dette forslag er den akutte situation i Indien. Jeg synes ikke, det hører med i denne lovgivning, og jeg kan ikke se det rimelige i ud fra en akut situation at føje dette nye punkt ind i loven. Det betyder på ingen måde, at jeg mener, at Danmark ikke

skal yde Indien bistand til at imødegå den truende hungersnød; men jeg ville finde det rigtigere, at denne hjælp blev givet i form af en særlig bevilling som tekstanmærkning i finansloven.

Det er muligt, at hele denne lovgivning, når den engang tages op til revision, skulle have en anden udformning og måske også et andet navn, så den angav en ramme for hele u-landsarbejdet og blev mere tjenlig som en elastisk støtte til u-landene efter skiftende behov.

Med hensyn til en garantiordning for danske erhvervsinvesteringer i u-landene vil vi gerne vide noget om størrelsesordenen for denne garanti, inden vi tager stilling til spørgsmålet.

Begge lovforslag vil vi behandle med stor velvilje i udvalget, og jeg henstiller til ministeren at tænke på eventuelt at lave et kursus som det, jeg foreslog.

Morten Lange: Når man diskuterer målsætningen for u-landshjælpen, er der naturligvis en lang række forskellige synspunkter, man kan benytte for de standpunkter, man selv kommer frem til. Jeg tror alligevel, at det mest holdbare og rummelige af dem er, at det simpelt hen er et forsøg på at være med til at udbygge den samlede verdenshusholdning. Grænserne imellem landene kan fra tid til anden være hårde kendsgerninger, men på trods af det har jeg alligevel indtryk af, at det begreb, som jeg her prøver at kalde den samlede verdenshusholdning, i højere og højere grad får betydning; udviklingen i de enkelte lande har direkte betydning også for de andre. Der er en decideret skæv balance i den samlede verdenshusholdning i øjeblikket, og det vil få meget vidtrækkende konsekvenser, hvis vi ikke gør noget ved det, bl. a. nemt føre til meget skarpe konflikter mellem nord og syd, selv om hr. Per Federspiel ikke syntes, vi skulle snakke om det. Jeg er altså ikke i tvivl om, at med en sådan rummelig definition har vi tilstrækkelig motivering, og der kan findes en hel flok specielle motiveringer; hvis man ikke synes, at det store hartkorn er nok, så er der også plads til det lille.

Vi har én stor trøst ved diskussionen, og det er, at der ikke er tvivl om, at der findes midler nok til at klare arbejdet. Jeg har i dag set, at præsident Johnson har bedt det